

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a členů JUDr. Roberta Waltra, Mgr. Olgy Houžvičkové, Mgr. Dagmar Jersákové, JUDr. Ivo Jahelky a doc. JUDr. Kateřiny Frumarové, Ph.D., ve věci kárné navrhovatelky **předsedkyně Obvodního soudu pro Prahu 1** JUDr. Hany Marsové proti kárně obviněné **JUDr. Jaroslavě Novotné**, soudkyni Obvodního soudu pro Prahu 1, zast. JUDr. Martinem Mikyskou, advokátem se sídlem Malá Skála 397, o návrhu na zahájení řízení o kárné odpovědnosti soudce ze dne 23. 5. 2023,

takto:

Podle § 314r odst. 4 zákona č. 141/1961Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, přiměřeně aplikovaného v kárném řízení dle § 25 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, na návrh kárného navrhovatele se

schvaluje dohoda o vině a kárném opatření,

která byla uzavřena v Praze dne 7. 8. 2023 mezi kárnou navrhovatelkou předsedkyní Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Hanou Marsovou a kárně obviněnou soudkyní Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Jaroslavou Novotnou.

JUDr. Jaroslava Novotná

nar. X

soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1

je vinna

podle § 19 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb.,

že

svým zaviněním způsobila neodůvodněné průtahy v období od 24. 9. 2021 do 23. 5. 2023 ve věcech:

sp. zn. 23 C 236/2021 průtah od 16. 11. 2021 do 29. 4. 2022, tj. 5 měsíců,
 sp. zn. 23 C 357/2021 průtah od 21. 9. 2022 do 12. 1. 2023, tj. 3,5 měsíce,
 sp. zn. 23 C 335/2021 průtah od 12. 11. 2021 do 2. 3. 2022, tj. 3,5 měsíce,
 sp. zn. 23 C 317/2021 průtah od 24. 9. 2021 do 15. 3. 2022, tj. 5,5 měsíce, a průtah od 15. 3. 2022 do 20. 7. 2022, tj. 4 měsíce,
 sp. zn. 23 C 51/2022 průtah od 28. 4. 2022 do 3. 10. 2022, tj. 5 měsíců,
 sp. zn. 23 C 170/2022 průtah od 12. 9. 2022 do 19. 1. 2023, tj. 4 měsíce,
 sp. zn. 23 C 111/2022 průtah od 1. 9. 2022 do 6. 2. 2023, tj. 5 měsíců,
 sp. zn. 23 C 77/2022 průtah od 4. 10. 2022 do 6. 2. 2023, tj. 4 měsíce,
 sp. zn. 23 C 179/2022 průtah od 15. 9. 2022 do 18. 1. 2023, tj. 4 měsíce,

čímž zaviněně porušila povinnost soudce rozhodovat v přiměřených lhůtách dle § 79 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákona (zákon o soudech a soudcích),

a

způsobila neodůvodněné průtahy v řízení tím, že vyhotovila taková písemná rozhodnutí, která nevyhovovala požadavkům na řádné odůvodnění podle § 157 odst. 2 o. s. ř., takže byla z tohoto důvodu její rozhodnutí odvolacím soudem zrušena jako nepřezkoumatelná ve věcech:

sp. zn. 23 C 22/2021, rozsudek vyhlášen dne 1. 11. 2021,
 sp. zn. 23 C 66/2021, rozsudek vyhlášen dne 4. 10. 2021,
 sp. zn. 20 C 235/2018, rozsudek vyhlášen dne 26. 4. 2021,
 sp. zn. 23 C 168/2018, rozsudek vyhlášen dne 8. 6. 2022,
 sp. zn. 23 C 188/2019, rozsudek vyhlášen dne 20. 7. 2022,
 sp. zn. 23 C 115/2019, rozsudek vyhlášen dne 16. 3. 2022,
 sp. zn. 23 C 116/2014, rozsudek vyhlášen dne 27. 5. 2022,
 sp. zn. 23 C 24/2012, rozsudek vyhlášen dne 26. 1. 2022,

čímž zaviněně porušila povinnosti soudce a ohrozila důvěru ve spravedlivé rozhodování soudů podle § 79 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů,

čímž spáchala

kárné provinění podle § 87 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.,

a za to se jí ukládá

podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 6/2002 Sb.

kárné opatření
snížení platu o 17 % na dobu jednoho roku.

Odůvodnění:

[1] Nejvyššímu správnímu soudu jako soudu kárnému byl dne 23. 5. 2023 doručen návrh kárné navrhovatelky na zahájení kárného řízení o kárné odpovědnosti soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 1 JUDr. Jaroslavy Novotné. V návrhu kárně obviněné vytkla, že se dopustila při vyřizování přidělených věcí průtahů v délce od 3,5 měsíce do 6 měsíců v 16 věcech a ve třech věcech průtahů v délce 6 až 8 měsíců. Rovněž jí vytkla, že v odůvodnění rozhodnutí nepřipustně opisuje skutkové přednesy účastníků a provedené důkazy ze spisu, neuvádí závěr o zjištěném skutkovém stavu a právní posouzení věci a rezignuje na vlastní hodnocení provedených důkazů. Proto jsou odůvodnění jí vypracovaných rozsudků nepřesvědčivá. Rozsudky byly následně Městským soudem v Praze zrušeny pro nepřezkoumatelnost. Uvedené vytkla kárná navrhovatelka kárně obviněné v celkem 6 věcech s tím, že v dalších 3 věcech došlo k natolik závažným vadám, že odvolací soud nejen rozhodnutí zrušil, ale rovněž nařídil, aby věc podle § 221 odst. 2 o. s. ř. projednal a rozhodl jiný soudce, resp. senát. Konstatovala, že řízení vedená kárně obviněnou jsou nepřiměřeně dlouhá, na průtahy v jí vedených řízeních bylo v posledních třech letech podáno mnoho stížností, přičemž v sedmi případech šlo o stížnosti důvodné. V uplynulých třech letech navíc Ministerstvo spravedlnosti vyplácelo odškodnění z důvodu nepřiměřené délky řízení v souvislosti s 10 věcmi projednávanými kárně obviněnou. Ačkoli kárně obviněná nařídí poměrně brzy po podání žaloby ústní jednání, jsou jednání značně nekoncentrovaná a koná se jich následně neúměrné množství, aniž by to vedlo ke skončení věci. Za nejzávažnější považuje kárná navrhovatelka nízkou úroveň vypracovaných rozsudků, což zřetelně vyplývá z jednotlivých rozhodnutí odvolacího soudu. Jen v lednu 2023 bylo ve třech případech rozhodnuto odvolacím soudem nejen o nepřezkoumatelnosti vydaného rozsudku, ale současně bylo přikázáno, aby věc rozhodl jiný soudce. Rozhodování kárně obviněné proto vytýká nesystémovost, chaotičnost a nekoncentrovanost, včetně neznalosti základních procesních a hmotněprávních předpisů. To vyplývá i z hodnocení rozhodovací činnosti kárně obviněné předsedy odvolacích senátů Městského soudu v Praze. Popsaný neuspokojivý stav nemůže podle názoru kárné navrhovatelky zvrátit ani to, že si JUDr. Novotná svá pochybení uvědomuje a lituje jich. Za adekvátní kárné opatření proto s poukazem na shora uvedené považovala kárná navrhovatelka snížení platu kárně obviněné o 30 % na dva roky.

[2] Kárná navrhovatelka předložila 10. 8. 2023 dokument s názvem „Dohoda o vině a kárném opatření“ ze dne 7. 8. 2023. Obsahuje dohodu uzavřenou mezi kárnou navrhovatelkou a kárně obviněnou o tom, že kárně obviněná zavinila ve výroku tohoto rozhodnutí uvedeným jednáním nedůvodné průtahy. Ty dohoda dělí na dva druhy

pochybení: na „klasické“ nedůvodné průtahy v řízení, které smluvní strany shledaly v celkem 9 spisech, a na průtahy, k nimž došlo v dalších 8 věcech v důsledku vyhotovení nepřezkoumatelného rozhodnutí, které muselo být městským soudem zrušeno. Za tyto skutky navrhla kárná navrhovatelka ve shodě s kárně obviněnou a se zohledněním judikatury kárných senátů v obdobných věcech kárné opatření v podobě snížení platu o 17 % na dobu jednoho roku.

[3] Při jednání 17. 10. 2023 kárná navrhovatelka uvedla, že se jí sjednané kárné opatření s ohledem na vytykaná pochybení jeví dostatečné. Vzhledem k jejich rozsahu a závažnosti však bylo třeba podat kárný návrh. Kárně obviněná podle jejího názoru v současné době vyvíjí vysoké úsilí o zlepšení výsledků své práce a Obvodní soud pro Prahu 1 jí k tomu poskytuje součinnost. Má možnost využít práce asistenta v rozsahu celého pracovního úvazku, což není v podmínkách tohoto soudu z finančních důvodů běžné. Kárně obviněná konstatovala, že si je vytykaných pochybení vědoma. Bude si muset v budoucnu svojí práci lépe organizovat, aby se nedostávala do nepřiměřeného tlaku vzhledem k lhůtám pro vypracování písemného vyhotovení rozhodnutí.

[4] Kárný senát se zabýval nejprve tím, zda byl návrh podán v rámci otevřených lhůt, vyplývajících z ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 7/2002 Sb. Dospěl k závěru, že objektivní i subjektivní lhůta byly dodrženy. Kárná navrhovatelka uvedla, že se o skutečnostech, které jsou předmětem kárného návrhu, dozvěděla z výsledků kontroly věcí vyřizovaných kárně obviněnou. V kárném návrhu se uvádí, že kontrola probíhala od 6. 2. 2023 do 14. 2. 2023. Tomu odpovídá zpráva o kontrole ze dne 14. 2. 2023, vyhotovená místopředsedkyní Obvodního soudu pro Prahu 1. Jiné skutečnosti o tom, kdy se kárná navrhovatelka dozvěděla o důvodech, pro které posléze podala kárný návrh, ze spisu nevyplývají. Kárný návrh byl podán 23. 5. 2023, tedy bezpečně v průběhu šestiměsíční subjektivní lhůty. Rovněž objektivní tříletá lhůta byla dodržena, protože „nejstarší“ tvrzené neodůvodněné průtahy měly dle kárného návrhu započít od 26. 5. 2020 (ve věci 23 C 213/2019), tedy uvnitř objektivní lhůty.

[5] Užívání dohody o vině a kárném opatření jako institutu kárného řízení vycházejícího z přiměřeného použití dohody o vině a trestu (§ 314a a násl. trestního řádu) je již zaběhlou praxí kárných senátů Nejvyššího správního soudu ve věcech soudců. V rozhodnutí jednoho z nich ze dne 15. 4. 2019, č. j. 11 Kss 8/2018-199, bod 12, se uvádí: *„Kárný soud považuje možnost uzavřít dohodu o vině a kárném opatření za vhodné vyústění kárného řízení, protože jde o projev žádoucí sebereflexe nejen na straně kárně obviněného soudce, ale i na straně kárného navrhovatele, je-li předsedou soudu, u nějž soudce působí. (...) Obě strany jsou tak již v procesu sjednávání dohody aktivně vtaženy do řešení jejich společného problému. Předpokladem účinného a dlouhodobě udržitelného řešení je i „manažerská práce“ se soudcem ze strany vedení soudu tak, aby v budoucnu byl schopen svou práci efektivněji organizovat, samozřejmě v míře slučitelné s postavením nezávislého soudce. Schopnost vzájemné otevřené komunikace předurčuje úspěch takového řešení, sjednání dohody o vině a kárném opatření je pak toho příslibem.“*

[6] Kárný senát posoudil předloženou dohodu o vině a kárném opatření a neshledal k ní formálních výhrad. Přítomní účastníci potvrdili, že dohoda vyjadřuje jejich pravou a svobodnou vůli. Kárný senát proto uzavřel, že další dokazování se provádět nebude (§ 314q odst. 5 trestního řádu). Kárný senát se zaměřil na posouzení, zda je dohoda správná

a přiměřená z hlediska souladu se zjištěným skutkovým stavem i z hlediska druhu a výše navrženého kárného opatření.

[7] Z osobního spisu kárně obviněné vyplývá, že JUDr. Novotná byla jmenována soudkyní v roce 1992 a po celou dobu výkonu funkce soudkyně byla přidělena k Obvodnímu soudu pro Prahu 1. V období let 2018–2020 měla specializaci na rodinnou agendu, od roku 2021 má 100 % občanskoprávní nápad bez specializace. Jde tedy bezesporu o zkušenou soudkyni, u níž lze předpokládat, že bude své pracovní povinnosti zvládat v potřebné kvalitě a dostatečně rychle tak, aby při vyřizování soudních spisů nevznikaly neodůvodněné průtahy a její rozhodnutí budou mít odpovídající kvalitu. Není pochyb, že tomu tak nebylo. Podání kárného návrhu nemohlo být pro kárně obviněnou překvapivé. Jednak čelila v únoru 2023 kontrole zaměřené na spisy, v nichž bylo její předchozí rozhodnutí odvolacím soudem zrušeno, jakož i na dosud neskončené spisy. Rovněž jí byla v prosinci 2018 udělena tehdejší předsedou Obvodního soudu pro Prahu 1 výtka podle § 88a zákona o soudech a soudcích za to, že ve čtyřech případech v odůvodnění rozsudků pouze opisovala rozsáhlé pasáže z jiných částí spisů, rezignovala na vlastní hodnocení důkazů a neřídila se závazným právním názorem odvolacího soudu. Ani udělení výtky však zjevně nevedlo u kárně obviněné ke zlepšení.

[8] To bezpečně vyplývá ze zřetelně negativního hodnocení rozhodovací činnosti kárně obviněné, které v souvislosti s prováděním kontroly předložila místopředsdkyně Městského soudu v Praze kárné navrhovatelce 8. 3. 2023. Vyplývá z něj, že předsedové odvolacích senátů Městského soudu v Praze, popř. jejich zástupci (konkrétně jde o odvolací senáty 11, 13, 14, 17, 20, 21, 23, 25, 29, 30, 35, 36, 53, 54, 55, 58, 62, 68, 70, 72 a 91) hodnotí práci kárně obviněné velmi kriticky, hodnotí ji jako soudkyni podprůměrnou, chaotickou, nepozornou. Rovněž zmiňují její slabé znalosti procesního práva. Nelze nevidět, že se v hodnocení práce kárně obviněné všichni oslovení významně shodují. Rovněž jde o hodnocení reprezentativní, kterému nelze, např. v důsledku nižšího počtu oslovených, případně vytýkat zaujatost či jinou neobjektivitu. Na uvedeném nemůže nic změnit ani stanovisko soudcovské rady Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 12. 6. 2023, které z hlediska úrovně výkonu soudcovské činnosti kárně obviněné žádné konkrétní hodnocení neobsahuje.

[9] Bylo proto zcela namístě, pokud považovala kárná navrhovatelka za adekvátní, s výjimkou odvolání z funkce soudkyně, nejprísnější kárné opatření – odnětí významné části platu po maximálně možné období. Její následnou ochotu a připravenost uzavřít dohodu o vině a kárném opatření je proto třeba považovat za maximálně vstřícný konsenzuální přístup, jehož jediným účelem jistě je kárně obviněnou nikoli pouze citelně „potrestat“, ale zvolit řešení, které bude vůči kárně obviněné dostatečně razantní a citelné – jde v celkovém souhrnu o finanční postih na platu soudkyně v řádu nižších stovek tisíc korun – a současně motivační směrem k nezbytnému zlepšení úrovně výkonu soudcovské činnosti. Při ústním jednání pak zaznělo, že kromě potřeby zlepšení organizace vlastní práce byly kárně obviněné rovněž vytvořeny podmínky, aby k takovému zlepšení skutečně došlo.

[10] Ve prospěch kárně obviněné naopak podle názoru kárného soudu svědčí relativně nižší počet věcí, ohledně kterých došlo dle uzavřené dohody k neodůvodněným průtahům. Rovněž délka jednotlivých průtahů, na nichž je mezi účastníky shoda, se spíše blíží hranici,

od které lze o průtazích v řízení hovořit. Jak již kárný soud v minulosti vyslovil (např. rozhodnutí sp. zn. 16 Kss 6/2021), nelze stanovit obecně platnou a neměnnou časovou hranici nečinnosti, od níž by bylo již možné dovozovat intenzitu kárné odpovědnosti soudce. Vždy jde o časovou hranici orientační, která může být oběma směry korigována s ohledem na konkrétní charakteristiky posuzovaného případu. Stanovení referenční doby pro jednotlivé úkony je totiž v konečném důsledku toliko nástrojem, jak případně zjištěnou nečinnost objektivizovat. Orientačně proto vycházel z referenční doby pro jednotlivé úkony mířící k rozhodnutí věci samé v délce tří měsíců, kterou je nutno v případě věcí starších dvou let a v případě úkonů jednoduchých zkrátit na polovinu. V tomto kontextu se délka průtahů, ke kterým dle shodné vůle účastníků u kárně obviněné došlo, této hranici ve dvou případech velmi blíží (vytýkány průtahy v délce 3,5 měsíce) a v žádném nepřesahuje dvojnásobně výše uvedené referenční doby, alespoň pokud jde o „klasické“ průtahy, jak je sama dohoda označuje.

[11] S poukazem na shora uvedená zjištění a důvody je kárný soud přesvědčen, že dohoda o vině a kárném opatření ještě vytváří prostor, aby se výkon soudcovské činnosti kárně obviněné v budoucnu zlepšil. Že bude muset jít o zlepšení výrazné, je s poukazem zejména na vyjádření předsedů odvolacích senátů Městského soudu v Praze více než zřejmé. Jelikož dohoda o vině a kárném opatření, kterou strany uzavřely, vyhovovala zákonným kritériím, kárný soud ji schválil a rozhodl o vině a kárném opatření v souladu s ní. Dospěl k závěru, že dohoda vychází z pochybení kárně obviněné, bere v úvahu podstatné okolnosti věci a obsahuje kárné opatření nevybočující z mezí přiměřeného. Kárný senát proto považuje sjednané opatření za přiměřené.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e n í** odvolání přípustné.

V Brně 17. října 2023

Mgr. David Hipšr
předseda kárného senátu